

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगबाट मिति २०८३/०६/१४ गते सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएको मुद्दाको विवरण:-

सि.नं	प्रतिवादीहरु	मुद्दा	आयोगको माग दावी तथा विशेष अदालतको फैसला	विशेष अदालतको फैसला र आधार	आयोगबाट सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पुनरावेदन गरिएका आधारहरु
१	प्रतिवादीहरु सुनकुडा माध्यमिक विद्यालय, बझाङका तत्कालीन प्रधानाध्यापक धन बहादुर विष्ट समेत ५ जना मु.नं (०८२-CR- ००८६) फैसला मिति २०८३/०१ /०८	सार्वजनिक सम्पत्तिको हिनामिना, हानिनोक्सानी गरी भ्रष्टाचार गरेको ।	आयोगको माग दावी •प्रतिवादीहरु रमेश बहादुर अधिकारी, धन बहादुर विष्ट र हर्क बहादुर विष्टलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको कसूरमा बिगो रु.२६,५४,६८३/१२ (छब्बीस लाख चौवन्न हजार छ सय त्रियासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) कायम गरी सोही ऐनको दफा १७ ले निर्देश गरे बमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (छ) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (ड) बमोजिम कैद र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना सजाय गरी सोही ऐनको दफा १७ बमोजिम उल्लिखित प्रतिवादीहरुबाट बिगो रु.२६,५४,६८३/१२ (छब्बीस लाख चौवन्न हजार छ सय त्रियासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) असूल उपर हुन, साथै निज प्रतिवादीहरुलाई सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजाय हुन मागदावी लिईएको छ । •प्रतिवादी रमेशबहादुर विष्टलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको कसूरमा बिगो रु.२०,०१,७७९/१२ (बीस लाख एक हजार सात सय उनासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) कायम गरी सोही ऐनको दफा १७ ले निर्देश गरेबमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (च) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (घ) बमोजिम कैद र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना सजाय गरी सोही ऐनको दफा १७ बमोजिम निज प्रतिवादी रमेश बहादुर विष्टबाट बिगो रु.२०,०१,७७९/१२ (बीस लाख एक हजार सात सय उनासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) असूल उपर हुन, साथै निज प्रतिवादीलाई सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजाय हुनसमेत मागदावी लिईएको छ ।	फैसला: प्रतिवादीहरुलाई सफाई दिने गरी भएको फैसला । विशेष अदालतले फैसला गर्दा लिएका आधारहरु: •निर्मित भवनको गुणस्तरमा पत्र नउठाई सन्तोषजनक रहेको भनि उल्लेख गरिएको देखिएको । •भवन निर्माणमा खर्च भएको जम्मा रु.३,१२,९१,७४४/- का सम्बन्धमा सामाजिक लेखा परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाइ समेतबाट प्रस्ताव पारित भई अनुमोदन समेत भएको भन्ने आरोपपत्रबाटै देखिएको । •Electrical cost र Cost of tools का हकमा स्थलगत नापजाँच गर्न सम्भव नरहेको भनी सोही सामाजिक लेखा परीक्षणलाई आधार बनाई आरोपदावी लिइएको समेतको तथ्यगत अवस्थाबाट सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको नमुना भवन निर्माणका क्रममा प्रतिवादीहरुले बढी खर्च देखाई लापरवाही वा बदनियत गरी सार्वजनिक संस्थाको सम्पत्तिको हिनामिना तथा हानीनोक्सानी गरे गराएको भन्ने अवस्था वस्तुनिष्ठ आधार प्रमाणबाट पुष्टि हुन सकेको नदेखिएको ।	•जिल्ला बझाङ, बित्थडचिर गाउँपालिका, वडा नं. ९ स्थित सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको तीन तले, बाह्र कोठे भवन निर्माणका लागि अल सोलुसन इन्जिनियरिङ कन्सल्टेन्सी एण्ड कन्ट्रक्सन प्रा.लि., चैनपुर, बझाङ र सुनकुडा माध्यमिक विद्यालय, बझाङबीच भौतिक संरचनाहरूको ड्रइङ डिजाईन इस्टिमेट गर्न मिति २०७४।१२।०४ को सम्झौता अनुसार रु. ३,५५,५१,४८२/७५ (तीन करोड पचपन्न लाख एकाउन्न हजार चार सय बयासी रुपैया पचहत्तर पैसा) रकमको लागत अनुमान तयार गरेको देखिन्छ । उक्त विद्यालयका विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रमेश बहादुर अधिकारीको अध्यक्षतामा बसेको समितिको मिति २०७५।११।१९ को बैठकले विद्यालयको नमूना कार्यक्रमको लागि गाउँपालिकाको खातामा निकास भएको रकम विद्यालयको खातामा पेशकी स्वरूप निकास गर्नको लागि माग गर्ने, नयाँ भवन निर्माण गर्नका लागि विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई नै निर्माण समितिको जिम्मा दिने र उक्त भवन निर्माणका लागि बित्थडचिर गाउँपालिकाको ईन्जिनियरको प्राविधिक सहयोग लिई कार्य शुरु गर्ने भनी निर्णय भएको देखिन्छ । उक्त विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मिति २०७५।१२।१४ को बैठकले बित्थडचिर गाउँपालिकाको खातामा निकास भएको सुनकुडा नमूना माध्यमिक विद्यालयको रकम रु.१,५०,००,०००।- (एक करोड पचास लाख रुपैया) मध्ये ६५% ले हुन आउने रकम रु.९७,५०,०००।- (सन्तानब्बे लाख पचास हजार रुपैया) निर्माणमा, २५% ले हुन आउने रकम रु. ३७,५०,०००।- (सैंतिस लाख पचास हजार रुपैया) शैक्षिक पक्षमा र १०% ले हुन आउने रकम रु.१५,००,०००।- (पन्ध्र लाख रुपैया) व्यवस्थापनमा खर्च गर्ने भनी निर्णय समेत भएको देखिन्छ । विद्यालय व्यवस्थापन समितिको मूल भूमिका विद्यालयको सञ्चालन, रेखदेख निरीक्षण तथा व्यवस्थापन रहेको देखिन्छ । विद्यालय भवन निर्माण जस्तो सार्वजनिक निर्माणको प्राविधिक विषयमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन नियम अनुसारको कानूनी प्रक्रियाहरूको अनिवार्य पालना गरी बोलपत्र मार्फत निर्माण गर्नु पर्नेमा यि प्रतिवादीहरुले जानी जानी बदनियतपूर्वक विद्यालय व्यवस्थापन समिति मार्फत भवन निर्माण गर्ने गरि बित्थडचिर गाउँपालिका (पहिलो पक्ष) र सुनकुडा माध्यमिक विद्यालय (दोस्रो पक्ष) बीच "नेपाल सरकार, शिक्षा विकास तथा प्रविधि मन्त्रालय, शिक्षा विकास तथा मानव स्रोत विकास केन्द्र, सानोठीमी, भक्तपुरद्वारा प्रकाशित कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका आ.व.२०७५/०७६ को क्रियाकलाप नं. २-१५-११-७८४ बमोजिमको क्रियाकलापको मापदण्डमा रही विद्यालयले कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ" भनी सम्झौता भई निर्माण कार्य गरेको देखिँदा देखिँदै उक्त बदनियतपूर्ण कार्यको विवेचना नगरि प्रतिवादीहरुलाई आरोप दावीबाट सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला त्रुटिपूर्ण देखिँदा बदर भागी छ । • उक्त सुनकुडा नमूना माध्यमिक विद्यालय कार्यक्रमको लागि बित्थडचिर गाउँपालिकाको गो.भौ.नं. १६, मिति २०७७।०४।०१ को संकेत/ उपशीर्षक नम्बर ३१११२ बाट विगत आर्थिक वर्षको पेशकी रकम रु. १,५०,००,०००।- (एक करोड पचास लाख रुपैया) र संकेत/उपशीर्षक नम्बर ३११६१ बाट विगत आर्थिक वर्षको पेशकी रकम रु. १,५८,०३,०००।- (एक करोड अन्ठाउन्न लाख तीन हजार रुपैया) गरी जम्मा रु. ३,०८,०३,०००।- (तीन करोड आठ लाख तीन हजार रुपैया) रकम विद्यालयको नाममा पेशकी दिएको देखिन्छ । सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको नविल बैकमा रहेको खाता नं. ७००१०१७५०००२० मा ०१ अप्रिल २०१९ (२०७५/१२/१८) मा रु.४७,५०,०००।- (सड्चालिस लाख पचास हजार रुपैया), ०९ अगष्ट २०१९ (२०७६।०४।२६) मा रु. १,०२,५०,०००।- (एक करोड दुई लाख पचास हजार रुपैया) (बित्थडचिर गाउँपालिकाको गो.भौ.नं. ४९, मिति २०७६।०३।३० बाट निकास) र १६ जुलाई २०२० (२०७७।०४।०१) मा रु. १,५८,०३,०००।- (एक करोड अन्ठाउन्न लाख तीन हजार रुपैया) गरी जम्मा रु. ३,०८,०३,०००।- (तीन करोड आठ लाख तीन हजार रुपैया) रकम जम्मा भएको बैक

		•प्रतिवादी किरण भण्डारीलाई भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा १७ बमोजिमको कसूरमा बिगो रु.२०,०१,७७९/१२ (बीस लाख एक हजार सात सय उनासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) कायम गरी सोही ऐनको दफा १७ ले निर्देश गरेबमोजिम सोही ऐनको दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (च) तथा भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ (संशोधन सहित) को दफा ३ को उपदफा (१) को देहाय (घ) बमोजिम कैद र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ को दफा ३ को उपदफा (१) बमोजिम बिगो बमोजिम जरिवाना सजाय गरी सोही ऐनको दफा १७ बमोजिम निज प्रतिवादीबाट बिगो रु.२०,०१,७७९/१२ (बीस लाख एक हजार सात सय उनासी रुपैयाँ बाह्र पैसा) असुल उपर हुन, साथै प्रतिवादीलाई सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिमको कसूरमा सोही ऐनको दफा १९ को उपदफा (२) बमोजिम कैद र जरिवाना सजाय हुन मागदावी लिई आरोप पत्र दायर भएको देखिन्छ।	स्टेटमेन्टमा देखिन्छ। उपरोक्त अनुसार पहिलो पटक पेशकी दिई सकेपछि दोस्रो पटक पेशकी दिँदा पहिलो पटक दिएको पेशकी फछ्यौट गरी अर्थात् उक्त रकम बराबरको काम भए नभएको भन्ने सम्बन्धमा बिल भर्पाई सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन हेरी पहिलो पेशकी फछ्यौट गरी दोस्रो पेशकी र दोस्रो पेशकी फछ्यौट गरेपछि मात्र तेस्रो पेशकी दिनु पर्नेमा सो नहेरी पटक पटक पेशकी लिए दिएबाट प्रतिवादीहरुले गैरकानूनी लाभ लिने दिने उद्देश्यले जानी बुझी पेशकी लिए दिएको तथ्य देखिदा देखिदै उक्त भ्रष्टाचारजन्य Mala fide conduct को वेवास्ता गरि प्रतिवादीहरुलाई सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला नुटीपुर्ण देखिदा बदर भागी छ। • सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको तिन तले बाह्र कोठे नमूना विद्यालय भवन निर्माणमा आ.व. २०७५/०७६ मा रु.४९,८८,२३०।- (उनान्पचास लाख अठासी हजार दुईसय तीस रुपैयाँ), आ.व. २०७६/०७७ मा रु.६६,७२,३५१।—(छैसठ्ठीलाख बहत्तर हजार तीन सय एकाउन्न रुपैयाँ) र आ.व. २०७७/०७८ मा रु.१,९६,३१,१६४।—(एक करोड छयानब्बे लाख एकतीस हजार एकसय चौसठ्ठी रुपैयाँ) गरी कूल रु.३,१२,९१,७४४।— (तीन करोड बाह्र लाख एकानब्बे हजार सात सय चवालीस रुपैयाँ) रकम खर्च भएको भन्ने बेहोराको मिति २०७८।०३।२५ को सामाजिक लेखा परीक्षण समिति, मिति २०७८।०३।२६ को विद्यालय व्यवस्थापन समिति र मिति २०७८।०३।२६ को सार्वजनिक सुनुवाईबाट प्रस्ताव पारित/अनुमोदित गरिएको कागजबाट देखिन्छ। बित्थडचिर गाउँपालिकाका सब ईन्जिनियर किरण भण्डारीले मिति २०७८।०३।२७ मा तयार गरेको सुनकुडा माध्यमिक विद्यालय, बित्थडचिर, बझाङको भवन निर्माण सम्बन्धी अन्तिम बिल निम्न तालिका नं. १ बमोजिम तयार गरेको देखिन्छ। <u>तालिका नं. १</u> <table> <tr> <th>S.No.</th><th>DESCRIPTION OF WORKS</th><th>THIS BILL AMOUNT (NRs.)</th><th>REMARKS</th></tr> <tr> <td>A</td><td>TOTAL COST OF CIVIL WORKS</td><td>2,77,72,285.56</td><td></td></tr> <tr> <td>B.</td><td>TOTAL COST OF ELECTRICAL WORK</td><td>8,33,168.57</td><td></td></tr> <tr> <td>C.</td><td>TOTAL COST OF BENCH DESK CHAIR SOFA SET</td><td>17,77,426.28</td><td></td></tr> <tr> <td>D.</td><td>TOTAL COST OF TOOLS</td><td>4,30,470.43</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>GRAND TOTAL</td><td>3,08,13,350.84</td><td></td></tr> </table> • उक्त अन्तिम बिलमा बित्थडचिर गाउँपालिकाका तत्कालीन निमित्त प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत रमेश बहादुर विष्ट, विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष रमेश बहादुर अधिकारी र विद्यालयका प्रधानाध्यापक धन बहादुर विष्ट समेतले हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गरेको देखिन्छ। सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको च.नं. १२०, मिति २०७८।११।१३ को पेशकी रकम फछ्यौट गरिदिने बारेको पत्रबाट विद्यालयको नमूना भवन अन्तर्गत ३ तले १२ कोठे भवन निर्माण लगायत शैक्षिक तथा व्यवस्थापन सहित आ.व. २०७५/०७६, २०७६/०७७, २०७७/०७८ मा जम्मा रु.३,०८,००,०००।- (तीन करोड आठ लाख रुपैयाँ) निकास भई आएको रकमको सम्पूर्ण निर्माण कार्य सम्पन्न भई सकेको हुँदा उक्त रकमको पेशकी फछ्यौट गरि दिनु हुन भन्ने बेहोराको पत्र बित्थडचिर गाउँपालिकामा पेश गरेको देखिएको र बित्थडचिर गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, बझाङले मिति २०७८।११।२३ को गो.भौ.नं.१९ बाट गत आ.व. को सुनकुडा नमूना विद्यालयको रु.३,०८,०३,०००।- (तीन करोड आठ लाख तिन हजार रुपैयाँ) पेशकी रकम फछ्यौट गरिएको भन्ने बेहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। उक्त विद्यालय निर्माणमा प्रधानाध्यापक धनबहादुर विष्ट तथा तत्कालीन विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष समेतले विद्यालयको विभिन्न शीर्षकमा निकास भएकाले रकम हिनामिना गरेकोको भन्ने समेत बेहोराको उजुरी निवेदनको अनुसन्धानको क्रममा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुरमा दर्ता नं. ४५४३, मिति २०८२।०१।२४ मा दर्ता कायम भएको इन्जिनियर सुलभ न्यौपाने समेतले पेश गरेको स्थलगत नापजँच तथा प्राविधिक प्रतिवेदनमा जिल्ला बझाङ, बित्थडचिर	S.No.	DESCRIPTION OF WORKS	THIS BILL AMOUNT (NRs.)	REMARKS	A	TOTAL COST OF CIVIL WORKS	2,77,72,285.56		B.	TOTAL COST OF ELECTRICAL WORK	8,33,168.57		C.	TOTAL COST OF BENCH DESK CHAIR SOFA SET	17,77,426.28		D.	TOTAL COST OF TOOLS	4,30,470.43			GRAND TOTAL	3,08,13,350.84	
S.No.	DESCRIPTION OF WORKS	THIS BILL AMOUNT (NRs.)	REMARKS																								
A	TOTAL COST OF CIVIL WORKS	2,77,72,285.56																									
B.	TOTAL COST OF ELECTRICAL WORK	8,33,168.57																									
C.	TOTAL COST OF BENCH DESK CHAIR SOFA SET	17,77,426.28																									
D.	TOTAL COST OF TOOLS	4,30,470.43																									
	GRAND TOTAL	3,08,13,350.84																									

				गाउँपालिका, वडा नं. ९, स्थित सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको ३ तले १२ कोठे भवन निर्माणस्थलको स्थलगत नापजाँच बमोजिमको फिल्ड परिमाणलाई भुक्तानी भए अनुसार परिमाणसँग तुलना गरी प्रत्येक आइटमहरूको फरक पर्न गएको रकम जोडी हेर्दा सार्वजनिक निर्माणतर्फ रु. १७,७५,०२७/१२ (सत्र लाख पचहत्तर हजार सत्ताइस रुपैया बाह्र पैसा) वास्तविक निर्माण कार्यभन्दा बढी खर्च भएको देखिन्छ। यसै गरी Electric Cost (वाइरिंग) तर्फ रकम रु. २,२२,७५०/५७ (दुई लाख बाईस हजार सात सय पचास रुपैया सन्ताउन्न पैसा) तथा Cost of Tools (मेसिनरी औजार) तर्फ रु.४००१/४३ (चार हजार एक रुपैया त्रिचालिस पैसा) गरी जम्मा रकम रु.२,२६,७५२/- (दुई लाख छब्विस हजार सातसय बाउन्न रुपैया) वास्तविक निर्माण भन्दा बढी खर्च भएको देखिन्छ। सामाजिक लेखापरीक्षण अनुसार खर्च भएको भनिएको रकम भन्दा वास्तविक खर्च रकम समग्रमा रु.२०,०१,७७९/१२ (सार्वजनिक निर्माण तर्फ रु.१७,७५,०२७/१२, वाइरिंग(Electric cost) तर्फ रु.२,२२,७५०/५७ र मेसिनरी औजार(cost for tools) तर्फ रु.४,००१/४३ हानिनोक्सानी भएको गरि जम्मा रु.२०,०१,७७९/१२) बढी भुक्तानी गरी सार्वजनिक सम्पत्तिको हानिनोक्सानी भएको भनि प्रतिवेदन पेश गरेको देखिन्छ भने उक्त स्थलगत प्राविधिक प्रतिवेदन पेश गर्ने इन्जिनियर सुलभ न्यौपाने र पुष्पराज भट्ट समेतले गरेको वकपत्रबाट उक्त व्यहोरा पुष्टि भएको देखिदा सो प्रमाणलाई प्रमाण ऐन, २०३१ को दफा १८ बमोजिम स्वीकारयोग्य प्रमाणको रूपमा ग्रहण गरि विद्यालयको भवन निर्माण कार्यको वास्तविक भएको निर्माण कार्य भन्दा अन्तिम बिल/नापी किताबमा बढी मूल्याङ्कन गरी पेशकी रकम फछ्यौट हुने गरी कागजात तयार गरी आर्थिक ऐन नियम तथा लेखाका मान्य सिद्धान्त विपरीत भईरहेको एवं कानूनी व्यवस्था विपरीत जानी बुझी भुक्तानी लिने दिने कार्य गर्ने यि प्रतिवादीहरूलाई आरोप दावी बमोजिम सजाय गर्नु पर्नेमा सो प्रमाणको विश्लेषण नगरि भएको फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदर भागी छ। • सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको आ.व. २०७६/०७७ र आ.व. २०७७/०७८ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा सुनकुडा माध्यमिक विद्यालय नमूना विद्यालयको रूपमा छनौट भई भवन निर्माणका लागि आवश्यक सामान खरिद गर्दा नियमानुसार लाग्ने अग्रीम आयकर सम्बन्धित सप्लायर्सबाट, सामाजिक सुरक्षा कर सम्बन्धित कामदारबाट र बहाल कर सम्बन्धित सवारी धनीबाट कट्टा गरी बाँकी रकम भुक्तानी दिनु पर्नेमा सो नगरी सम्पूर्ण रकम कर कट्टि नगरी भुक्तानी गरेको र उल्लिखित कर बापतको रकम विद्यालयको आन्तरिक कोषबाट कर दाखिला भएको देखिन्छ। आ.व. २०७६/०७७ मा रु.३,२७,९०४।-(तीन लाख सत्ताईस हजार नौ सय चार रुपैया) र आ.व. २०७७/०७८ मा रु.३,२५,०००।-(तीन लाख पच्चीस हजार रुपैया) गरी जम्मा रु.६,५२,९०४।-(छ लाख बाउन्न हजार नौ सय चार रुपैया) सम्बन्धित सप्लायर्सबाट असूल गरी विद्यालयको खातामा दाखिला गर्नुपर्ने भनी उल्लेख भएकोमा उक्त रकम सम्बन्धित सप्लायर्स, सम्बन्धित कामदार र सवारी धनीबाट असूल गरी विद्यालयको खातामा दाखिला गरेको देखिँदैन। सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयबाट बित्थडचिर गाउँपालिकाको कार्यालय, देउलेख, बझाङलाई लेखिएको च.नं. ३१६, मिति २०८१।१२।२१ र मिति २०८१।१२।१८ को पत्रबाट १२ कोठे ३ तले भवन निर्माणको लागि विनियोजित रकमबाट जम्मा कर (एकमुष्ट काटिएको कर) रु.६,५२,९०४।- (छ लाख बाउन्न हजार नौ सय चार रुपैया) करकट्टी गरिएको बेहोरा उल्लेख भएको देखिन्छ। यसरी विद्यालय भवन निर्माण गर्दा लाग्ने आवश्यक समान र सोको खरिदमा नियम अनुसारको अग्रीम आय कर सम्बन्धित सप्लायर्सबाट, सामाजिक सुरक्षा कर सम्बन्धित कामदारबाट र बहाल कर सम्बन्धित सवारी धनीबाट कट्टा गरी उल्लिखित रकम भुक्तानी गर्नुपर्नेमा विद्यालयका प्रधानाध्यापक समेतका यि प्रतिवादीहरूले विद्यालयको कोषबाट भुक्तानी दिएको देखिँदा सरकारी रकम हिनामिना तथा हानिनोक्सानी गरेको तथ्य अन्तिम लेखा परीक्षणबाट पुष्टि भई रहेको अवस्था देखिदा देखिँदै उक्त लेखापरीक्षण प्रतिवेदन समेतलाई नजरअन्दाज गरि प्रतिवादीहरूलाई आरोप दावीबाट सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदर भागी छ। • उक्त सुनकुडा माध्यमिक विद्यालयको ३ तले १२ कोठे भवन निर्माणका सम्बन्धमा अख्तियार दुरुपयोग
--	--	--	--	---

				अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुरबाट खटिएका ईन्जिनियर सुलभ न्यौपानेले पेश गर्नु भएको स्थलगत नापजाँच तथा प्राविधिक प्रतिवेदनमा Electric Cost (वाइरिंग) तर्फ रकम रु. २,२२,७५०/५७ (दुई लाख बाईस हजार सात सय पचास रुपैया सन्ताउन्न पैसा) तथा Cost of Tools (मेसिनरी औजार) तर्फ रु. ४००१/४३ (चार हजार एक रुपैया त्रिचालिस पैसा) गरी जम्मा रकम रु. २,२६,७५२/- (दुई लाख छव्विस हजार सातसय बाउन्न रुपैया) वास्तविक निर्माण भन्दा बढी खर्च भएको देखिदा प्रतिवादीहरूले सरकारी रकम हानि नोक्सानी गर्ने र आफूहरूले गैरकानूनी लाभ लिने उद्देश्यले बदनियतका साथ वास्तविक कम काम तथा लगानी र खर्च भएको कुरा जानी बुझी बढी काम भएको भनी कागजात विवरण तयार गरी गराई बढी रकमको रनिङ बिल बनाई प्रतिवादीहरूको एक आपसको मिलेमतोमा गैरकानूनी लाभ प्राप्त गर्ने उद्देश्यले रकम भुक्तानी दिए लिएको देखिँदा निज प्रतिवादीहरूको बदनियतपूर्ण कार्य पुष्टि भएको देखिदा देखिँदै सो प्रमाणको विवेचना नगरि प्रतिवादिहरूलाई आरोप दावीबाट सफाई हुने ठहर गरि भएको फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदर भागी छ। • बित्थडचिर गाउँपालिकाका सब-ईन्जिनियर प्रतिवादी किरण भण्डारीले अनुसन्धानको क्रममा अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष वयान गर्दा उक्त बिल मैले नै तयार गरेको हो। भवन निर्माण बाहेक बेन्च डेस्क, सोफा, कुर्ची र माथिल्लो २ तल्लाको ढलान गर्नका लागि मसला बनाउन भनेर भवन पछाडि फिल्ड कटिङ गरेको तथा अन्तिम बिल तयार गर्दा म स्थलगत गई नाप जाँच गरी बिल तयार गरेको हो। काम नभएको पनि बिल उठाउनुको कारण अहिले बिल तयार गरी दिनुहोस् हामी २/४ महिना भित्र नै बाँकी काम गछौं भनेकोले बिल तयार गरेको हो भन्ने समेत बेहोरा उल्लेख गरेको देखिदा उक्त योजनामा काम सम्पन्न नै नभई बिल तयार गरेको तथ्य पुष्टि भएको देखिनुको साथै सो तथ्य अनुसन्धानको क्रममा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको कार्यालय, कञ्चनपुरबाट खटिएका ईन्जिनियर सुलभ न्यौपाने समेतले पेश गर्नु भएको स्थलगत नापजाँच तथा प्राविधिक प्रतिवेदन समेतबाट समर्थित भई रहेको अवस्थामा उक्त प्रमाणलाई प्रमाण ऐन, २०३१ को दफा ९ बमोजिम प्रमाणमा ग्रहण गरि प्रतिवादीहरूलाई आरोप दावी बमोजिम सजाय गर्नु पर्नेमा सफाई हुने ठहर गरी भएको फैसला त्रुटि पूर्ण देखिदा बदरभागी छ। • प्रस्तुत मुद्दामा विद्यालय भवन निर्माण गर्दा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन नियम बमोजिम बोलपत्रको माध्यमबाट निर्माण गर्नु पर्नेमा विद्यालय व्यवस्थापन समिति मार्फत निर्माण गरेको, पहिला दिएको पेशकी फछ्यौँट गरी अर्थात् उक्त रकम बराबरको काम भए नभएको भन्ने सम्बन्धमा बिल भर्पाई सहितको प्राविधिक प्रतिवेदन हेरी पहिलो पेशकी फछ्यौँट गरी दोस्रो पेशकी र दोस्रो पेशकी फछ्यौँट गरेपछि मात्र तेस्रो पेशकी दिनु पर्नेमा सो नहेरी पटक पटक पेशकी लिए दिएको, वास्तविक भएको निर्माण कार्य भन्दा अन्तिम बिल/नापी किताबमा बढी मूल्याङ्कन गरी पेशकी रकम फछ्यौँट हुने गरी कागजात तयार गरेको, अग्रीम कर, बहाल कर, सामाजिक सुरक्षा कर लगायतका कर रकम विद्यालयको आन्तरिक कोषबाट दाखिला गरिएको भन्ने Fact in issue रहेकोमा विशेष अदालतबाट फैसला गर्दा निर्मित भवनको गुणस्तरमा प्रश्न नउठेको, सामाजिक लेखा परीक्षण तथा सार्वजनिक सुनुवाई समेतबाट प्रस्ताव पारित भई अनुमोदन समेत भएको जस्ता आधार लिई, अभियोगका आवश्यक तत्व तथा Fact in issue पहिचना नै नगरी प्रतिवादीहरूलाई आरोप दावीबाट सफाई हुने ठहर गरि फैसला भएको देखिदा तथ्यगत विवादको सही कानूनी परिक्षणको रोहमा प्रस्तुत फैसला त्रुटीपूर्ण देखिदा बदर भागी छ। • अतः उपरोक्त उल्लिखित तथ्य प्रमाणहरूको विवेचना नगरि प्रतिवादीहरू धनबहादुर विष्ट, रमेशबहादुर अधिकारी, हर्कबहादुर विष्ट, रमेशबहादुर विष्ट र किरण भण्डारीलाई आरोप मागदावीबाट सफाई दिने गरी भएको फैसला त्रुटिपूर्ण देखिएकोले उक्त फैसला बदर गरी निज प्रतिवादीहरूलाई आरोप मागदावी बमोजिम सजाय गरि पाउँन सम्मानित अदालत समक्ष सादर अनुरोध छ।
--	--	--	--	---